

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Ülkemizde tarımsal üretimin en temel girdilerinden biri olan gübre fiyatlarının son bir yıl içerisinde yüzde 61,2 oranında artmış olması, zaten yüksek mazot, yem, tohum, ilaç, enerji ve işçilik maliyetleri altında üretim yapmaya çalışan çiftçilerimizi daha da zor durumda bırakmıştır.

Çiftçi bugün tarlasına ne ekeceğini değil, artan maliyetler karşısında üretime devam edip edemeyeceğini düşünür hale gelmiştir. Gübre fiyatlarında bir yılda yaşanan yüzde 61,2'lik artış, üreticinin maliyetini doğrudan yükseltirken, çiftçinin yeterli miktarda gübre kullanamamasına, verim kayıplarına ve dolayısıyla tarımsal üretimde düşüş yaşanmasına neden olabilecek ciddi bir tehdittir.

Bir yandan üreticiye “üretin” çağrısı yapılırken, diğer yandan üretimin vazgeçilmez girdileri olan mazot, gübre, tohum, zirai ilaç ve enerji fiyatlarındaki artışlar karşısında çiftçiye yeterli destek neden sağlanmamaktadır? İktidarın uyguladığı politikalar sonucunda çiftçi ürettiğinden kazanamaz hale gelirken, tüketici de market raflarında her geçen gün daha pahalı gıda ürünleriyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bugün ülkemizde yaşanan tablo açıktır: Çiftçi pahalı girdilerle üretim yapmaya zorlanmakta, üretim maliyetleri sürekli artmakta, buna karşılık üreticinin ürünü çoğu zaman maliyetini karşılayamamaktadır. Bu durumda sonucunda ise çiftçi borçlanmakta, üretimden çekilmekte ve tarım arazilerinin üretim dışı kalması riski büyümektedir.

11.09.2026

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Son bir yıl içerisinde gübre fiyatlarının yüzde 61,2 oranında artmasının temel nedenleri nelerdir? Gübre fiyatlarındaki bu yüksek artışın, çiftçilerin üretim maliyetleri ve tarımsal üretim üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış bir çalışma var mıdır?
- 2- Son beş yıl içerisinde çiftçilerin gübre kullanım miktarında bir azalma yaşanmış mıdır? Yaşanmış ise ürün ve bölge bazında azalış oranları nedir? Gübre fiyatlarındaki artış nedeniyle yeterli gübre kullanamayan çiftçilerin verim kaybı yaşaması ihtimali Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir?
- 3- Son beş yıl içerisinde gübre fiyatlarında meydana gelen artışlar yıllar itibarıyla ne kadardır? Aynı dönemde çiftçilerin ürettiği ürünlerin fiyatları ve tarımsal destekleme ödemeleri ne oranda artmıştır?
- 4- Gübre fiyatlarındaki yüzde 61,2 oranındaki artış karşısında çiftçiye sağlanan gübre desteği ne kadardır? Mevcut destek miktarı, çiftçinin artan maliyetini karşılamaya yeterli midir?
- 5- Çiftçinin kullandığı mazot, gübre, tohum, zirai ilaç, elektrik ve sulama gibi temel tarımsal girdilerde son bir yıl içerisinde yaşanan fiyat artışlarının toplam üretim maliyetine etkisi ne kadardır?
- 6- Türkiye'nin gübre üretiminde ve gübre hammaddelerinde dışa bağımlılık oranı nedir? Dışa bağımlılığın azaltılması amacıyla bugüne kadar hangi somut adımlar atılmıştır?
- 7- Gübre fiyatlarındaki artışın önüne geçmek amacıyla çiftçiye doğrudan destek sağlanması, gübrede vergi yükünün azaltılması veya kamu eliyle daha uygun fiyatlı gübre temin edilmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 8- Girdi fiyatlarının artmasında devlet girdilerle ilgili olarak, üretimden çekilmesinin ve elindeki tesisleri özelleştirmesinin payı ne kadardır? Ayrıca şeker ve benzeri fabrikaların elden çıkarılmasından itibaren üreticilerin ve tüketicilerin belli kartellerin insafına bırakıldığının farkında mısınız?